

ȘCOALA VREMII

REVISTA ASOCIAȚIEI ÎNVĂȚĂTORILOR ARAD

ANUL XI.

No. 7.

SEPTEMBRIE

1940

Biblioteca Centrului
Național Arad

Redactor: ROMULUS PONTA

S U M A R

Ion Ilina :

*Doamne, dă-ne fulgerele Tale!
Principiile de bază cari trebuie
să călăuzească toate treptele
ierarhice în exercitarea atri-
buțiilor lor.*

*Directive generale date de Con-
ducătorul Statului pentru or-
ganizarea și îndrumarea învă-
țământului în școala româ-
nească.*

Nicolae D. Cârstea :

Cuvinte de omagiu

Petru Șerban :

Școala Statului-Legionar

Mihai Milutin :

*Școala în pragul marelui risor-
giment spiritual al neamu-
lui nostru*

Ana Mihalache :

*Contribuțiuni la trecutul școalei
arădane*

Nicolae D. Cârstea :

O lămurire și un îndemn

Cronica

P. S. S. Păr.-Ep. Andrei : *Dr. Teodor Botiș*

Prof. C-tin Rudneanu : *D. Theodosiu: »Pedagogia inimii«*

— Decret-lege —

Asoc. Învățătorilor Arad : *Situația Căminului Casei Inv.*

Banca Învățătorilor : *Convocarea Nr. 15*

Librăria Învățătorilor : *Convocarea Nr. 15*

” ”

*Catalogul cărților școlare pe anul
1940/41*

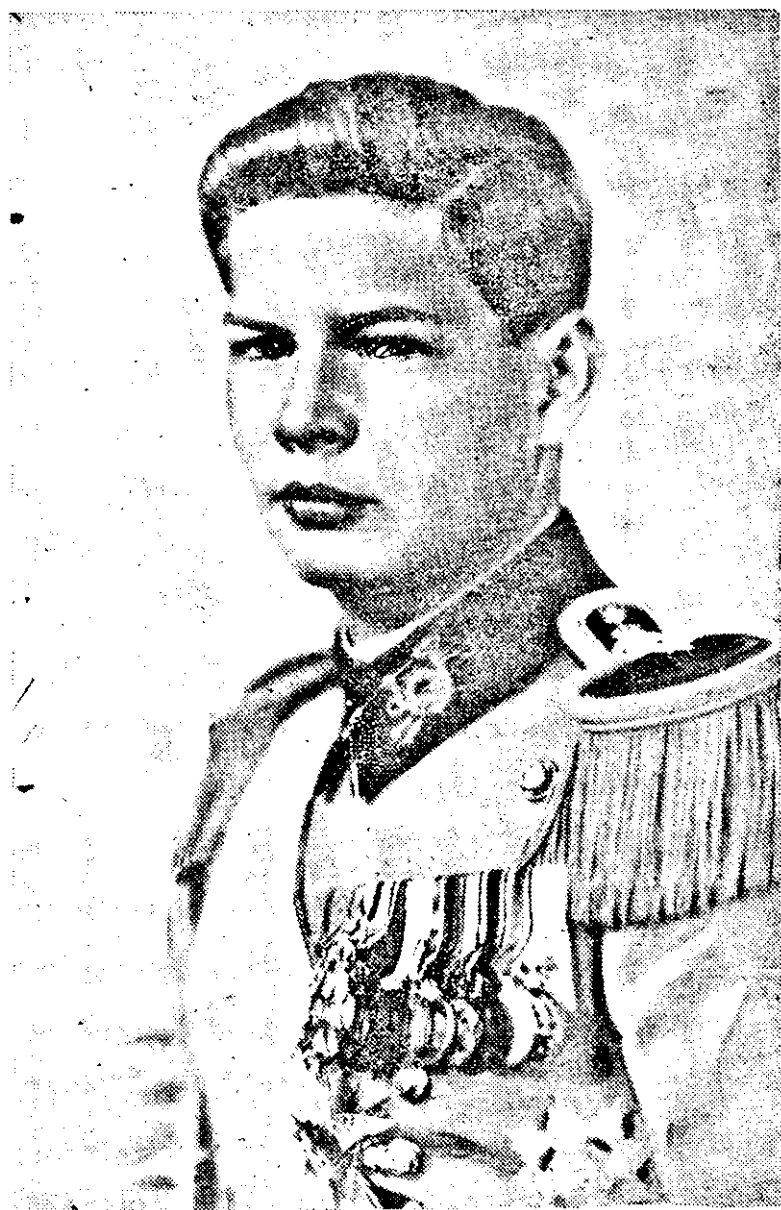
ADMINISTRAȚIA: Iulian Pagubă inv. pens. Str. Abator 12.
Abonamentele se trimit pe adresa Administrației.

REDACȚIA: Casa Învățătorilor, Arad, Bulevardul Carol 66

**Manuscrisele, revistele pentru schimb, cărțile de recen-
sat (în două ex.) și orice coresp. se trimit pe adr.: Redacției.**

Secretar de redacție: Mihai Milutin inv. șc. de aplicație.

ȘCOALA VREMIII

Trăiască M. S. MIHAI I. Regele Românilor!

Doamne, dă-ne fulgerele Tale!

Din Stejarul Națiunii,
Ramuri verzi se frâng;
Plânge codrul, geme valea,
Toți Românii plâng . . .

Cete de pribegi se 'ndreaptă
Spre mai calde zări;
Prin cea negură de codri
Dibuiesc cărări.

Soarta-i duce înainte,
Dorul înapoi;
Incruntarea lor sfâșie
Inimele în noi . . .

Rătăcesc fără popasuri,
Doruri fără grai;
Aprigi pui de șoimi se 'ndreaptă,
Spre al țării Crai.

Doar moșnegii lângă vetre,
Gem încovoiați
Și bătrânele cărunte
Plâng pe cei plecați . . .

**Doamne, dă-ne fulgerele
Tale, să isbim
În nemernici, din jug frații
Să ni-i desrobim!**

Strânge-ne 'mpreună Doamne,
Pe toți cei de-un grai,
**Trăsnete să fim în mâna
Regelui Mihai!**

PRINCIPIILE DE BAZĂ

cari trebuie să călăuzească toate treptele ierarhice în exercitarea atribuțiilor lor

Ordinul circular al conducătorului Statului

Luând conducerea Statului, cred de a mea datorie să arăt tuturor, de pe toate treptele ierarhice, civile și militare, principiile de bază cari trebuie să-i călăuzească în exercitarea atribuțiilor lor.

Legalitate integrală

— Legiuirile de toate categoriile și regulamentele respective în vigoare trebuie să formeze indreptarul permanent și punctul de plecare pentru soluționarea oricărei chestiuni, fie de serviciu, fie personale.

— Aplicarea legalității integrale, fără nici un fel de deosebire, formează baza oricărei Instituții. Din ea derivă atât valoarea muncii noastre a tuturor, cât și încrederea și siguranța în destinele noastre.

Legalitatea integrală înseamnă libertate de acțiune, lipsă de teamă, ridicarea prestigiului fiecăruia, sporirea inițiativei și curajul necesar pentru a munci și a înfăptui.

— Incadrându-ne pe calea legală, vom avea și curajul să ne luăm fiecare răspunderile, fiindcă de acum înainte trebuie să știm să ni le luăm.

— Acela care cere autorizare în execuție pentru chestiunile care-i revin, prin legi și regulamente, nu are personalitate și curaj, nu este, nu poate fi nici șef și nu poate nici deține o parte, mare sau mică, din puterile Statului.

Dreptatea

— Dreptul suveran la DREPTATE trebuie recunoscut oricui îl are și trebuie aplicat oricui îl cere, fără nici un fel de ocolire, de interpretare sau de discuțiuni.

— Dreptatea se dă după legiuri scrise, dar se dă și după comandamente de ordin moral și sufletesc.

— A avantaja pe unii în dauna altora, fără a ține seamă de merite, și mai ales de greutate, este desigur nedrept.

— Nu se admite ca cineva să aibă dreptate și să nu i se dea. Cel care cere dreptatea nu o poate indica cu anticipație. Ea trebuie judecată cu multă înțelepciune, de șefii de toate categoriile și dată la timp, curajos și hotărît, celui care o are.

Omenia

— Orice șef trebuie să se poarte cu subalternii săi cu omenie. Acest sentiment nu poate și nu trebuie să lipsească nici din armată, unde disciplina cere rigiditate în unele ocazii.

— Sentimentele sufletești de omenie față de subaltern, aduc din partea acestuia dragoste de muncă, încredere în șefi, înviorează sufletească în toate acțiunile lui bune, mândria respectului ce i se dă și dezvoltă personalitatea tuturor.

— Șefii, de toate categoriile, vor respecta neconștient și în toate ocaziunile aceste sentimente și vor dezvolta la maximum demnitatea tuturor.

— În serviciul zilnic, în discuțiunile ocazionale, în viața socială și în greșelile ce eventual se fac, șeful este dator să-și trateze subalternii în cadrul legilor și cu omenie, orice umilire a unui subaltern sau a unui cetățean, este însăși umilirea aceluia care o comite.

Numai prin astfel de procedee se dezvoltă, se întărește și se înfăptuește prestigiul de autoritate dela mare la mic și dela mic la mare.

Nu trebuie să se uite că rolul șefului este de a îndrepta cu părintească atitudine, nu de a brusca, de a pedepsi, de a umili.

— Nu se pot cere sacrificii sufletelor care au fost crescute la școala umilinței.

— Șeful trebuie să fie sever, însă urban și civilizât în raporturile de serviciu și în afară de serviciu cu subalternii săi. Cele două atitudini practicate până azi, una de platitudini în sus și alta de brutalitate în jos, trebuie să dispară fiindcă astfel de șefi, pe orică treaptă s'ar găsi, nu au, nu pot avea prestigiu.

— Autoritatea derivă numai din exemplu și din superioritatea în atitudine, în gândire, în cultură și în procedare.

Cine întrebuințează glasul ridicat, gestul ofensator și pedeapsa ca argument convingător și mijloc de conducere, este pierdut.

— Fiți în special buni, îngăduitori și ascultători cu cei umili și loviți de soartă. Ei trebuie ajutați fie chiar și cu o vorbă bună, dacă nu se poate cu altceva.

Exempla personal

— A pretinde exercitarea tuturor virtuților de mai sus, fără ca șeful să le practice integral, este a lipsi subalternul de unul din elementele fundamentale în conducere: exemplul personal.

Recomand și pretind, deci, tuturor celor hărăziți să conducă, bunul exemplu.

Inițiativa

— A aștepta totul dela șef, rămânând în pasivitate, este cu desăvârșire condamnat.

— A avea inițiativă, înseamnă a avea curajul răspunderii și încrederea că riscurile vor fi dominate de rezultate.

— În cadrul legilor existente, inițiativa cea mai largă trebuie să anime pe toți câți fac parte dintr'o instituțiune civilă sau militară. Ceeace trebuie însă să se țină în seamă în executarea inițiativei este corectitudinea în interpretarea legilor și în aplicarea lor.

— Pentru Armată, în special, inițiativa este o necesitate vitală. Practica inițiativei constituie pentru toți o înaltă școală morală de vrednicie și de curaj. De aceea, trebuie ridicată la rangul de cult.

— Dușmanii inițiativei sunt: centralismul, neîncrederea și nepriceperea.

Iată principiile de care m'am călăuzit în toată viața mea.

Astăzi cer tuturor cari vor să muncească cu adevărat devotament să înțeleagă aceste imperative ale timpului, să și le însușească, să le desvolte și să le aplice în toate ocaziunile, în interesul superior al propășirii Statului nostru.

Conducătorul Statului Român și Preș. Cons. de Miniștri:

General Ion Antonescu

Notă: Acest ordin circular va fi afișat în toate instituțiile de Stat civile și militare, până la primării, școli primare dela sate și posturi de jandarmi adică dela cele mai înalte până la cele mai de jos elemente organice ale Statului.

DIRECTIVE GENERALE

date de conducătorul statului pentru organizarea și îndrumarea învățământului în școala românească

I. Școala trecutului

După faza de dărâmare și curățire în care ne găsim, cu toată energia și viteza reclamată de împrejurări urmează opera de reconstrucție a Statului.

Orice om conștient din această țară își poate da seama, din desfășurarea evenimentelor ultime, că școala românească, așa cum a fost organizată, nu și-a ajuns scopul.

Noi am copiat organizarea învățământului francez fără să ne dăm seama de deosebirile care există între cele două popoare. Franța a dominat Europa prin cultura sa. Universitățile și școlile franceze au o vechime de câteva veacuri. Era foarte firesc ca Franța să dea învățământului său o mare amploare, pentru că Franța avea nevoie să domine Europa prin idei și a făcut-o timp de câteva secole.

Datorită iluziei ce ne-am făcut că putem imita învățământul francez, nu ne-am dat seama că nevoile poporului nostru erau cu totul altele. Stat de țărani, în loc să întemeiem învățământul pe realitatea agricolă românească și pe starea înopiată a culturii românești, am înmulțit universitățile și școlile de învățământ abstract.

Chiar și învățământul tehnic (agricol, industrial, meserii etc.) în loc să fie așezat pe o bază practică de viață, a fost ridicat la rangul de învățământ universitar, iar problemele tehnice, practice, au fost transformate în probleme abstracte și de birou.

Dar nici în această direcție n'am avut program și stabilitate de sistem.

Am modificat prin nenumărate legi organizarea învățământului; am făcut când liceu pe 7 clase, când pe 8, când liceul unitar, când real și clasic, fără nicio continuitate, fără nicio metodă.

Trebue să revizuim totul.

II. Școala viitorului

I. Principii

Cultura este o expresie de civilizație care nu se poate dobândi dintr'odată. Imitând o cultură străină, nu se poate întemeia o adevărată **cultură națională** care trebuie să se developeze neapărat în cadrul necesităților Statului.

Școala românească trebuie să plece dela baza structurală românească care este *țăranul*.

Școala nu este o așezare mai mult sau mai puțin simetrică de cărămizi împodobită cu firma aceluia care a făcut-o cu banii Statului, ci o *ideie*: școala realităților românești, școala țăranului, școala meseriașului.

Desigur poporul nostru trebuie să-și păstreze și un rol cultural. Prin cultură omul capătă conștiința adevărată a rostului său în viață și în națiune și tot prin cultură omul află puterea muncii și a curajului răspunderii.

Prin cultură se capătă conștiința rostului național în mijlocul celorlalte popoare.

Prin cultură vom putea ocupa pe planul universal, locul care ne revine de drept, datorită inteligenței, dărzenei și fanaticei credințe ce avem, că nicio cultură nu ne va smulge din pământul care este al nostru și care va rămâne al nostru.

2. Școala primară.

Școala primară este instituțiunea fundamentală a neamului românesc. Ea trebuie să dea puțință tuturor fiilor neamului să iasă din groaznicul întuneric și înjositoarea rușine în care ne-a dus analfabetismul care, din păcate, mai stăruie încă, într'o măsură destul de apreciabilă.

Ea trebuie să dea puține elemente de instrucție și cât mai multe elemente de viață practică. Într'o țară agricolă, agricultura trebuie învățată odată cu abecedarul.

Iarna în clasă, vara în câmp, prin livezi și păduri, iată care trebuie să fie aspectul învățământului primar al viitorului.

Premianții I-ii din toate școalele primare dela țară și dela orașe, vor fi grupați în instituțiuni speciale, unde vor primi, sub îngrijirea statului, o instrucție și o educație deosebită. Prin aceasta vreau să ajungem a realiza una din cele

mai importante reforme naționale și anume: *recrutarea elite-
lor conducătorilor de mâine, dela glie.*

Școala primară nu va trebui să se oprească la cele câteva clase și sub o formă sau alta ea trebuie continuată și complectată prin diferitele instituțiuni ale tineretului până după adolescență. Caracterul *învățământului post primar* va fi eminemamente practic și el va tinde a face din bărbați buni gospodari, buni plugari și buni meseriași; din femei, bune gospodine și bune mame, cu simțul demnității umane și naționale.

Străjeria a realizat și lucruri foarte bune. Instituția trebuie menținută. Se va încadra însă în școală.

În cadrul post școlarității, analfabeții actuali vor căpăta cunoștințe elementare necesare pentru scris și citit. Se vor face toate eforturile în această privință până la vârsta de 30 de ani, căutând să scăpăm cât mai repede de această rușine a trecutului.

3. *Învățământul secundar*

Baza învățământului secundar, ca și în școala primară, trebuie să fie *practicul*. Vor trebui să meargă în sus către treptele cele mai superioare ale culturii, numai acei care se vor dovedi cu evidente aptitudini pentru aprofundarea studiilor. Ceilalți vor trebui să fie îndrumați către brazdă și meserii, astfel ca să scăpăm țara de falanga interminabilă a funcționarismului.

Revizuirea învățământului tehnic și industrial ca și a învățământului comercial, trebuie să ne creeze specialiștii necesari și să ne formeze elementele tehnice prin care să se miște producția agricolă și industrială a țării și din care Statul să-și recruteze tehnicienii.

Nu vom avea industrie românească și agricultură adevărată dacă școala românească în loc să ne dea meseriași și agricultori, ne dă numai funcționari.

Și nu vom putea scoate elementele străine din viața practică și economică românească, dacă Românii vor continua să alerge după slujbe și onoruri, în loc să se pregătească pentru modestul și sănătosul rol al producției și circulației bunurilor românești.

4. *Invățământul universitar*

Poporul românesc trebuie să aibă tot mai adânc sentimentul mândriei și al rostului său în această regiune europeană. Pentru aceasta însă, Universitatea și școala românească trebuie să fie un adevărat for de îndrumare și un amvon de credință și mândrie românească.

Elitele intelectuale care au răsărit sporadic din fiii acestui neam, ne dau cele mai justificate nădejdi că putem atinge cele mai superioare trepte ale culturii universale.

5. *Personalul*

În momentul în care țara românească a suferit rușinoase amputări teritoriale, școala găsește largi posibilități de încadrare și de selecționare a personalului pentru care vă las toată latitudinea.

Un om, o funcție, iată principiu călăuzitor la încadrarea școlilor românești. Cine ține două funcțiuni, nu face pe niciuna bine.

Surplusul eventual de personal va trebui folosit să dubleze pe profesorii și învățătorii dela sate după ce mai întâi au fost completate toate lipsurile din cele mai îndepărtate colțuri de țară.

Mulți dintre universitari și-au îndeplinit misiunea lor culturală, cu cinste și demnitate, dar au fost și unii care n'au înțeles-o și, făcând tranzacție cu cunoștințele lor, au descurajat în loc să întărească sufletul românesc.

Ne vom ocupa, desigur, și de situația materială a membrilor învățământului pentru a-i ajuta. Salariile trebuie să fie un mijloc de viață, dar și o stimulare a energiilor și de alegere a elitelor. De aceea, gradațiile la vechime vor fi înlocuite cu gradațiile pentru merit. Vom creia case de ajutor și vom sprijini situația corpului didactic, dar vom cere muncă și jertfă și vom impune economia, acolo unde va fi necesar.

Acestea fiind principiile, rămâne ca dvs. să treceți la aplicarea lor cu curaj și inițiativă și cu toată viteza reclamată de factorul timp, care nu mai lasă nici un cîș de pierdut.

Cuvinte de omagiu

Pe ziua de 1 Septembrie, 1940, a fost trecut la pensie, D-l Lazăr Igrîșan, Inspectorul școlar primar al acestui județ.

Omul care s'a identificat cu destinul Școalei primare depe aceste plaiuri, prin cei 35 de ani de muncă asiduă în ogorul ei, trece acum în rândul celor ce au dreptul la odihnă.

Crescut, la înmugurirea adolescenței sale, în viața austeră de mănăstire, în cântec de psalmi și fum de tămâie, în reculgere și meditație pioasă, a fost, în tot timpul școlărității și activității sale, un desăvârșit creștin.

Absolvent al »Preparandiei« ort. rom. din Arad, și-a adăpat sufletul la izvorul de învățură și viața de fapte românești a marilor săi dascăli.

Invățător confesional, în timpul prigoanei »Aponiene«, a ținut sus stindarul demnității naționale, în toate luptele ce s'au dat cu stăpânirea ungurească, în anii premergători Unirii.

Când goarna desrobirii a sunat, învățătorul Lazăr Igrisan s'a înrolat ca voluntar, în Regimentul »Horia«, încununându-și astfel lupta împotriva regimului de opresiune maghiară.

Subrevizor de control, în primii ani după unire, apoi subrevizor de cancelarie, revizor și inspector școlar de județ, Omul acesta a urcat toate treptele de avansare, la care poate râvni un dascăl, cinstind toate aceste rosturi, prin felul cum a știut să-și facă datoria. Totdeauna a știut găsi și menține echilibrul între exigențele oficiale ale învățământului și interesele personale, vecinic omeneste. Așa se explică de ce a fost apreciat și iubit de toate autoritățile superioare, având în același timp, toată stima și dragostea învățătorilor din județ.

Increderea și atașamentul acestora s'a manifestat din plin, în toate împrejurările și a culminat prin alegerea D-Sale ca Președinte al Asociației Învățătorilor din orașul și județul Arad.

DOMNULE INSPECTOR,

In pragul pensionării D-Voastre, Învățătorimea Arădană Vă exprimă, prin rostul meu, toată gratitudinea pentru felul cum ați condus-o, din demnitățile pe care le-ați ocupat. Ea Vă asigură că Vă păstrează o neștirbită stimă și un sincer devotament.

Dacă treceți »oficial« în repaos, pilda vieții ce ați dus, ca om și dascăl, faptele acestei existențe lucrează ca factori vii, activi, în sufletele noastre, fiindu-ne un îndreptar de muncă românească și creștină.

Folosim prilejul să Vă adresăm o rugămintă: În activitatea și manifestările noastre profesionale, să luați parte activă, alături de noi, pentru desăvârșirea organizării noastre, sub toate raporturile.

Cerul să Vă lungească firul existenței, hărăzindu-Vă multă sănătate și mulțumire sufletească, în mijlocul acelora pe care i-ați îndrumat, ocrotit și iubit.

Nicolae D. Cârstea.

ȘCOALA STATULUI-LEGIONAR

În ultimele luni, statul a suferit transformări sguuitoare. Națiunea și-a încordat nervii până la paroxism. Clipe de neuitat s'au înregistrat în Istoria Neamului.

Forme și conținuturi goale s'au prăbușit inevitabil, pentru ca exigențele firești să se afirme cu impetuozitate.

Țara și-a regăsit fondul său de viață nealterată și gata să-și realizeze nouile cerințe, impuse de destinul metafizic și salvator al Neamului.

Elanurile biruitoare ale tinereții, a magnetizat și ultimele suflute amorțite, iar sulletul verde al Țării, își înscrie cu pași repezi pe bolta albastră a cerului românesc, cu litere de foc, — purtate în cântec și fapte mari — legionarizarea României și înfăptuirea crezului Căpitanului.

Instituțiile educative respiră atmosfera creierii »omului nou«, a legionarului daltoit prin dureri și suferințe, din invincibila stâncă a românismului.

Intellectualismul sterp, individualismul abstract și anarhic, concepții demodate ale trecutului demo-liberal, au căzut frânte pentru totdeauna, în fața idealului de viață nouă totalitară, cu respectul deosebit față de omul integral, de o coloratură morală indistructibilă, aservit binului și progresului comunității naționale.

Zorile școlii înfăptuirii legionarului s'au erătat, rămâne ca viziunea vieții legionare să închege principiile îndrumătoare pentru ca școala statului să fie educatoarea energiilor tinerețului spre realizarea efectivă a României legionare.

Petru Șerban

ȘCOALA ÎN PRAGUL MARELUI RISORGIMENT SPIRITUAL AL NEAMULUI NOSTRU.

Elanul vital și nestrămutata vreere de regenerare a etnosului nostru, s'a evidențiat în nestăvilitul curaj de a porni pe căi înnoitoare și de adâncă prefacere spirituală, tocmai acum la răscrucea unor vremi în cari se frământă clocotitor străfundurile lumii întregi.

Acum când vertiginoase precipitări de evenimente se succed în ritm patetic, învolburând țări și neamuri, năruind eșafodajul unor construcții perimate și conturând noi forme de viață; Neamul nostru pășește cu încredere pe drumul destinului său. Pășește pe drumul înnoirii lui spirituale, în vremea în care a făcut nemasurat de mari și dureroase sacrificii. Dar cu cât mai mari și dureroase sunt jertele, cu atât mai intensă poate fi bucuria cea mare a regăsirii permanenței noastre spirituale. O tradiție bogată care zăcea latent în străfundurile ființei noastre etnice, devine virtuală și gata să-și împletească firul cu porunca neșovăelnică a lumii noi în care românismul, cu toată plenitudinea acestei noțiuni, să ocupe locul pe care-l merită în desfășurarea destinului Neamului nostru. Pentru triumful cât mai apropiat al acestei mari devenirii, care intră în linia firească și implacabilă a sensului nostru existențial, trebuie să colaboreze cu toată puterea lor de determinare, toate instituțiunile de stat și particulare. În duhul acestui adevăr imanent, se conturează perspectiva de activitate a celei mai mari forțe de regenerare a unui neam: școala.

Instituție de bază în viața popoarelor și în angrenajul statelor moderne, școala trebuie înțeleasă ca un organism cu o puternică funcțiune morală, care trebuie să stea la baza înfăptuirilor înaltului comandament al vremilor prezente.

Deci nu școala abstractă, școala fără timp și spațiu, bazată pe anumite concepții uniformizante, valabile totdeauna și niciodată, ci școala vie, școala care să pregătească și să animeze forțele națiunii pe măsura justă a necesităților sociale și etnice, școala care să creeze comunitatea morală a neamului prin osmoza conștiinței naționale și intelectuale, aceasta trebuie să fie școala noastră în pragul marelui risorgiment spiritual al Neamului.

Mihai Milutin

CONTRIBUȚIUNI LA TRECUTUL ȘCOALEI ARĂDANE.

Tabelul de jos conține toate comunele ce au fost pe teritoriul județului Arad în anul 1910, fără comunele Medgyes-Bodzas, Medgyes-egyhazi, Almaș-Kamaras, Nagy-Kamaras și Elek trecute pe seama Ungariei și comuna Talpoș care din 1929 aparține județului Bihor.

Acest tabel a fost întocmit în conformitate cu harta maghiară alcătuită de subinspectorul școlar regesc Carol Kehrer din Arad, care a servit ca hartă oficială, fiind întocmită pe baza recensământului din anul 1910 și care a fost anexată la lucrarea susnumitului inspector, cu titlul: „Învățământul poporal din comitatul (județul) Arad și orașul liber regesc Arad, între anii 1885—1910.” (Această hartă a servit ca material documentar și la cartea părintelui iconom-stavrofor dr. Gheorghe Ciuhandu, lucrare cu titlul: Români din câmpia Aradului de acum două veacuri, cu excurs până la 1752, operă apărută în anul 1940.)

Pe harta inspectorului Carol Kehrer sub numirea localităților sunt cifre cari arată numărul de suflete din comună. Aceste cifre au fost adunate, în prezentul tabel pentru documentarea — în semnul rațiunii și echității — a drepturilor noastre românești pe plaiurile arădane, drepturi constatate de recensământul maghiar din 1910, consemnate în harta dlui Kehrer, din lucrarea dsale suscitată, drepturi, ce nu se pot contesta, pentru că sunt consfințite de »realism și de sentimentul justiției«.

Inspectorul școlar Kehrer Carol în studiul introductiv constată că până în anul 1848 școlile populare aveau ca bază ord. Ratio Educationis din 1777. (pag. 16) »Școalele satești au au funcționat — afară de numărul cateheților — cu 1—2 învățători —«. La sfârșitul anului 1849 școalele se organizează conf. ord. Organizations-Entwurf, care avuse principiul, că »limba de predare în școli e limba maternă a copiilor, iar dacă în comună locuitorii sunt de mai multe neamuri, *limba de predare a majorității* hotărăște. La Op. cit. pag. 18. cetim »In

1868* în cele 217 comune ale județului Arad au funcționat în 80 comune școli — având în vedere că *din locuitorii județului nu sunt unguri 80%* (citez textual: *»80% nem magyar ajku«* numai în 8—10 școli a fost limbă de predare cea maghiară.*

E foarte semnificativă următoarea constatare a autorului Kehrler (Pag. 18. Op. cit.) *»Situția școlară în județul Arad se poate cuprinde în următoarele: Frecvența școlară e neregulată, instrucția slabă, predarea limbii maghiare în măsura cea mai mare neglijată, chiar și în comunele cu locuitori de limbă maghiară. Poporul Ungariei a rămas departe-departe de gradul de civilizație al popoarelor vecine. (!) Această stare deplorabilă trebuia să fie remediată de legea școlară din 1868. Prin efectul legii școlare din 1868 educația poporului din Ungaria și-a deschis aripile și încet-încet s'a ridicat. Așa s'a întâmplat și în județul Arad.«*

»De reliefarea caracterului național maghiar în acest județ nemaghiar (Citez textual: »nem magyar ajku megvében«, la început nici nu putea fi vorba, așa că trebuia să se pună bază numai pe asigurarea frecvenței școlare și pe ridicarea nivelului de instrucție.« — Autorul se plânge că progresul de maghiarizare a fost împiedecat din cauza lipsei de interes manifestată de locuitorii județului.

Prima școală maghiară de stat a fost înființată în 1875 la Cermei. Abia în 1882 cea dela Șiria și în 1883 la Păuliș cu câte 1—2 înv. *»Intensificarea și organizarea radicală din punct de vedere național — maghiar a școalelor primare a început în 1885.«*

In pag. 19, cetim:

Școli primare cu caracter de stat:	3	cu	3	învățători.
Comunale:	15	cu	35	„
Confesionale:	229	cu	281	„
Particulare:	1	cu	1	„

Total: 248 șc. 320 înv.

Din aceste școli în 49 s'a predat numai în limba maghiară

In 1910:

Școli secundare de stat pt. băieți:	1	cu	5	puteri didactice
„ de gospodărie	3		3	„ „
„ primare de stat	69		226	„ „
„ Comunale	12		13	„ „
„ Confesionale	191		269	„ „
„ pe moșiile magnaților și part.	9		10	„ „

Total: 285 șc. 526 înv.

»Acolo unde în 1885 numai 49 școli maghiare au funcționat, în 1910, 126 școli cu 304 învățători răspândesc caracterul național maghiar al statului« încheie introducerea lucrării. Dl. Kehrer, care deși de origine germană a muncit contra interesului conaționalilor săi, prin maghiarizarea forțată a germanilor din județul Arad și a Românilor, cari, chiar după mărturisirea sa au »o zdrobitoare majoritate în județul Arad.«

În lucrarea suscitată urmează enumerarea localităților în ordinea înființării. Noi vom da în tabel toate comunele în ordine alfabetică. În lucrare se dă numărul locuitorilor de exemplu așa: »Păuliș cu 2500 locuitori (conf. recensământului din 1910) Maghiari 334, Germani 394, restul Român.« Sau: »Socodor: 5207 locuitori. 947 Maghiari, 54 Germani, restul Români.«

Noi vom calcula acest »rest« care să arate, oare are neamul nostru dreptul să trăiască în pace și liniște pe pământul moștenit din moși-strămoși, să-și muncească în tihnă ogorul amenințat mereu de hoaredele exploatare. Cred că cifrele din tabel, respectiv din documentata carte a dlui Carol Kehrer și harta întocmită pe baza recensământului maghiar din 1910 va da un răspuns curat, hotărât.

TABEL

reprezentând numărul locuitorilor din județul Arad în anul 1910. Datele au fost luate din lucrarea cu titlul: „Invăță-mântul poporal din județul Aradului și orașului liber regesc Arad între anii 1885—1910.» al inspectorului școlar maghiar Kehrer Károly și harta anexă ce a fost întocmită de dsa în conformitate cu datele recensământului maghiar din anul 1910.

Nrul sufletelor: 386100. Teritoriul: 644339 km².

Adea	1733; maghiari 1733.
Aciuța	560; majoritate români.
Aciuva	1277; „ „
Agriș	2935; români 2812, maghiari 123.
Aldești	844; maj. români.
Almaș	2000; germ. 1800, rest români și maghiari.

*) Prima grupă de cifre arată numărul total al comunei respective.

Autorul scrie: »Activitatea patriotică și munca cu succes a școlii se adeverește strălucit prin faptul că la Almaș mai sunt numai câțiva locuitori germani cari nu vorbesc ungurește«. Almaș a fost o colonizare germană în 1842.

Apateu	2959;	români 2748,	maghiari 175.
Arăneag	1205;	majoritate români,	restul germani.
Baia	585;	români 585.	
Bănești	519;	români 519.	
Bârsa	1269;	români 1269.	
Bârzava	1726;	„ 1553,	maghiari 135, germani 38.
Bătuța	341;	„ 341.	
Berechiu	1852;	„ 1662,	maghiari 190.
Berindia	317;	maj. români.	
Bocsig	2139;	„ „	germani și maghiari.
Bodești	759;	români 759.	
Bonțești	834;	„ 834.	
Brusturi	940;	„ 940.	
Buceava	560;	„ 560.	
Budești	291;	„ 291.	
Buhani.	405;	„	majoritate.
Brusturesc	166;	„ 166.	
Buteni	3245;	„ 2602,	magh. 490, germ. 480, slov. 65.
Cavna	474;	„	majoritatea.
Cap.-Alexa	1947;	„	„
Căpruța	799;	„	„
Cermei	3609;	„ 1287,	maghiari 1592, germani 130.
Chereluș	2497;	„	majoritatea.
Chier	1010;	„	„
Chișindia	1722;	„	„
Chișineu-Criș	2299;	maj. români,	puțini germani și maghiari.
Cicir	916;	români 916.	
Cil	829;	„ 760,	maghiari 70.
Cintei	1360;	„	maritatea.
Cladova	806;	„ 806.	
Conop	1115;	»majoritare	sdrobitoare«.
Corbești	704;	români 704.	
Covăsinț	3553;	„ 3270,	maghiari 225.

Dl. Kehrer constată că dela Covăsinți spre sud până la

Cuvin și spre Nord până la Șiria, în *comune ce au 8000 locuitori români*, a fost o singură școală maghiară.

Cristești	211;	români	211.
Crocna	945;	„	945.
Cruceni	1957;	„	1654, maghiari 275, alții 21.
Cuiaș	235;	„	235.
Cuied	1424;	„	majoritatea, restul germani și magh.
Curtici	7632;	„	5213, magh. 2153, germ. 234, slov. 42.
Cuvin	1735;	„	majoritate.
Dezna	1100;	„	880, maghiari 220.
Dieci	1216;	„	majoritate.
Donceni	382;	„	„
Drauț	2075;	„	1984, maghiari 91.
Dud	1502;	„	1502.
Dulcele	254;	„	254.
Dumbrava	369;	„	369.
Dumbrăvești	1131;	„	1116.
Feniș	478;	„	478.
Galșa	2269;	„	majoritatea, maghiari și germ. puțini.
Ghioroc	2036;	„	452, maghiari 1531, germani 53.

Locuitorii din Ghioroc sunt Ciangăi din Bucovina, colonizați în 1880. Centrul comunei în 1826 a fost compus din locuitori Germani. Placa de pe frontul școlii rom. cat. arată, că școala a fost ridicată de un german. Autorul cărții zice: (*»A német lakóság megmagyarosítása a római kathólikus iskola érdeme. De nemcsak a községbeli németajku lakosságra volt azi iskolának ilyen hatása, hanem vonzotta a szomszédos Cuvin és Miniș községek románajku polgárait is.»*) Maghiarizarea locuitorilor germani este meritul școlii rom. cat. Dar nu numai asupra locuitorilor germani a avut acest efect școala, ci a atras și comunele învecinate Cuvin și Miniș cu locuitori Români.

Giulița	1096;	români	1073, maghiari 20—25.
Glogovăț	4616;	majoritate (90%) germani,	restul rom., magh.
Grăniceri	4258;	români	majoritate.
Groși	871;	„	871.
Groșii noi	276;	„	276.
Gurahonț	752;	populație mixtă:	români, maghiari, germani.

Gura Văii 401; români 401.
 Gurba 198; „ 198.
 Hălăliș 391; „ majoritate.
 Hălăgel 1186; „ 1186.
 Hălmațiu 1229; „ 965, maghiari 236, germani 28.

„Plasa Hălmațiu are 19.000 locuitori dintre cari 98% sunt români, și numai 2% sunt de alte naționalități. Cu 25 ani înainte — continuă autorul — în comună n'a existat decât o singură școală, anume, românească.» Lămurește apoi că pătura intelectuală a comunei Hălmațiu a simțit că în capitala plășii e neapărată nevoie să se înființeze o școală maghiară (Pag. 118).

Hodiș 729; români 544, maghiari 185.
 Hodoș-Bodrog; 370; români 370.
 Honțișor 922; români majoritate.
 Iacobeni 596; „ „
 Iercoșani 433; „ „
 Iermata 763; „ 763.
 Iermata Neagră 1957; majoritatea maghiari.
 Ignești 350; români 350.
 Ilteu 794; „ majoritate.
 Ineu 6414; „ 3646, mag. 2147, slov. 40, germ. 173. (p. 73).
 Ionești 335; „ 335.
 Iosași 415; „ majoritate.
 Iosașel 563; „ „
 Iratoș 1412; maghiari 1412.
 Joia Mare 358; români 358.
 Laz 462; „ 462.
 Lazuri 877; „ 877.
 Leasa 578; „ 578.
 Leștișoara 216; „ 216.
 Livada 2235; „ 2235.

Colonizare germană din comuna St. Tămaș și Glogovăț, locuitorii: germani, maghiari și slovaci.

Luguzău 454; români majoritatea, puțini germani și magh.
 Luncșoara 750; „ 750.
 Lupești 858; „ 858.

Macea	4295;	„	2721, maghiari 857, germani 717.
Măderat	2336;	„	2180, magh. 102, germ. 53, slovaci 2.
Mădrijești	757;	„	majoritate, maghiari și germani puțini.
Măgulicea	515;	„	515.
Măndruloc	1645;	„	1645.
Mănerău	742;	„	majoritate.
Măsca	1100;	„	1006, maghiari 84, germani 10.
Mermești	258;	„	258.
Milova	567;	„	majoritate.
Minead	253;	„	253.
Miniș	1331;	„	1151, maghiari 148, germani 32.
Minișel	754;	„	754.
Minișul de sus	1016;		români 1016.
Mișca	1704;		români 1618, maghiari 186.
Mocioni	745;	„	majoritate.
Moneasa	858;	„	„
Monorăștia	406;	„	„
Moroda	1562;	„	1562.
Murășel	976;	„	maj. Mai sunt mulți magh. și germ.
Mustești	402;	„	402.
Miziș (Holt)	575;	„	575.
Cociuba	174;	„	174.
Micălaca	3241;	„	305, maghiari 450.

Autorul scrie așa: »Înființarea școlii maghiare s'a isbit de obstacole ce păreau de neînvins« din cauza »rezistenței pasive și aversiunii ce arătau locuitorii români față de școala maghiară. Funcționarea școlii maghiare a atins pe Români în mod neplăcut.« Apoi arată că ei au considerat această școală ca un atac împotriva naționalității lor și contra confesiunii lot ortodoxe, au făcut tot ce era posibil, ca să țină de parte pe copiii lor de această școală și prin lipsa elementelor școlare, să facă imposibilă funcționarea acestei școli maghiare.

»Arma muncii și a răbdării a învins... Căminul limbii maghiare a fost făcut și s'a deschis izvorul sfânt al patriotismului... A fost muncă grea.«

Nădab	2810;		români majoritate, maghiari și germani puțini.
Nădălbești	548;	„	543.
Nadăș	2581;	„	majoritate.

Neagra	397;	„	„
Obârșia	466;	„	„
Ocișor	391;	„	391.
Ociu	451;	„	451.
Odvoș	1177;	„	1169, maghiari 108.
Olari	995;	„	majoritate.

Panatul nou 2252. Colonizare germană. În 1890 a avut școală cu 4 posturi. Autorul menționează: »Intelectualii din comună au căutat să risipească temerile populației germane ce au simțit la înființarea școlii de stat.« Mai la vale arată că Ministerul a distins pe învățătoarea dna Szabo născ. Szabo Vilma pentru deosebitele merite ce le-a avut cu maghiarizarea populației.

Pâncota 5300; români 1871, germani 1022, maghiari 2205, slovaci 52, sârbi 12, țigani 138.

Paulian 511; români majoritate, restul germani și unguri.

Păiușeni 1584; „ „

Paulișui vechiu 2500; români 1772, maghiari 334, germani 394.

Paulișul nou 506; majoritate germani, restul români.

Rovine (Pecica maghiară) 8278; maghiari 7945, restul români.

Pecica; români maj. restul germ., magh., slov., sârbi.

Peregul mare 1473; majoritate germ. restul slovaci și unguri.

Peregul mic 1808; „ maghiară.

Pârnești 611; români 611.

Petriș 1388; „ 1337, maghiari 38, germani 13.

Pilul 1868; „ 90%, germani și unguri 10%.

Pleșcuța 599; „ majoritate.

Poenari 442; „ 412.

Poiana 410; „ 410.

Prăjești 397; „ 397.

Prunișor 217; majoritatea români, puțini germani.

Rădești 759; „ „

Radna 2413; români 50%, maghiari 40%.

Rănușa 478; „ majoritatea.

Regele Carol 1277; rom. 1146, germani 36, unguri 97.

Revetiș 491; români 491.

Roșia 1457; „ 1457.

Roșia nouă 597; „ 597.

Rostoci 357; „ 357.

Sămbăteni 2231; „ 2231.
 Sănleani 1253; „ 42, magh. 820, germ. 389, slov. 2.
 Sănmartin 2647; germani 2500, restul maghiari și români.

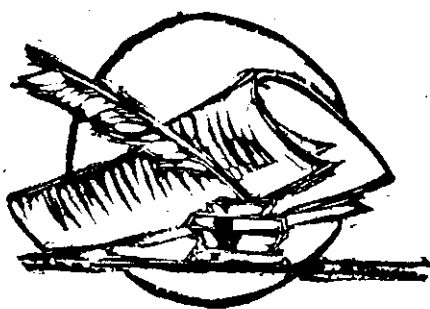
După o luptă dărză, germanii la 10 Februarie 1898 prin consiliul comunal primesc înființarea școlii primară de stat maghiară. În procesul verbal se arată, că prin înființarea acestei școli s'a ținut a servi în primul rând ideea de stat național și numai în rândul al doilea s'a avut în vedere interesele vitale ale locuitorilor din comună. După ce enumără metodele de maghiarizare ce duc la succes, declară cu satisfacțiune: »Această comună a ajuns în zona culturii maghiare«.

Sârbi 498; români 498.
 Satu-mic (Dezsőháza) Colonizare din 1867, sunt 80 fam. magh.
 Satu-nou 1944; colonizare. Maj. maghiari, puțini germ. și rom.
 Satu-rău 263; români majoritate.
 Săvârșin 1707; „ 1200, germani 126, maghiari 368,
 restul alte naționalități.
 Șebiş 2247; români majoritate.
 Secaş 578; „ „
 Selegeni 469; „ 469.
 Seleuş 2287; „ majoritate.
 Seliște 374; „ 374.
 Semlac 6054; „ 3096, magh. 582, germ. 2240, rut. 140.
 Șepreuş 4237; „ 4217, maghiari 20 familii.
 Sântana 5828; „ 1705, magh. 955, germani 4705.
 Șiclău 3357; „ 3132, magh. 163, germ. 42.
 Șicula 3500; „ 2982, magh. 518.
 Șilindia 1402; „ majoritate, puțini germ. și maghiari.
 Șimandul de sus 5014; români majoritate.
 Șimandul de jos ; „ „
 Sîntea mare 1897; „ „
 Sîntea mică 810; „ 810.
 Șiria 6686; români 4381, maghiari 1280, germani 1025.
 Slatina Criș 464; „ 464.
 Slatina Mureș 893; „ majoritate, restul germani și magh.
 Socodor 5206; „ 4208, magh. 947, germ. 54.
 Șoimoș 1648; „ majoritate, puțini germani și magh.
 Somoșcheș 2088; „ „ „ „ „

Stejar	470;	„	470.
Susani	457;	„	457.
Tălagiu	972;	„	majoritate.
Țărmure	317;	„	„
Târnova	2881;	„	90%, maghiari 10%.
Târnovița	234;	„	234.
Tauț	2504;	„	2293, moghiari 267, germani 38.
Temeșști	394;	„	394.
Țipari	571;	„	571.
Tisa	619;	„	619.
Toc	938;	„	938.
Țohești	300;	„	300.
Troiaș	875;	„	majoritate.
Valea-Mare	361;	„	„
Vântori	2357;	„	2/5, maghiari 3/5.
Bel-Zerind	502;	„	minoritate, maghiari majoritate.
Vărădia-Mureș	1141;	români	majoritate, maghiari minoritate.
Vârfurile	1058;	„	„
Variașul	1548;	„	minoritate „ majoritate.
Vârșand-Giula	2505;	„	majoritate „ minoritate.
Vârșandul-nou	1168;	„	minoritate „ majoritate.
Văsoaia	784;	români maj. mare,	maghiari minoritate mică.
Vidra	758;	„	758.
Vinești	450;	„	maj. „ „ „
Voivodeni	287;	„	287.
Zărand	3168;	„	2963, maghiari 257, germani 48.
Zerind	2506;	maghiari	2506.
Zimanducz	941;	„	majoritate.
Zimandul nou	965;	români 50. 60,	majoritate maghiari.
Zimbru	732;	„	90%, maghiari 10%.

Rezumatul acestui tabel nu-l fac, pentru că nici autorul suscitât nu l-a făcut. A constatat și a consemnat doar atât că: »80% nem magyarajku» adică 80% nu sunt maghiari. Și dl Inspector Kehrer Károly a știut bine ce spune, căci nimeni ca el și șeful lui dl. Csethey Varjassy Árpád Insp.-general școlar, n'a cunoscut mai bine situația din Arad, fiindcă cu ocazia inspecțiilor a cutreerat întreg județul și a putut cunoaște numărul real al populației. Deaceia în cuprinsul lucrării în locul expresiei »majoritate» el folosește vorbele »majoritate sdrobi-

toare». Cine are o cât de puțină judecată reală și sentiment al justiției, studiind harta dlui Kehrer și tabelul de față, trebuie să recunoască drepturile reale și indiscutabile ale Românilor din județul Arad. Ungaria »Cimitirul Germanilor« a îngropat în decursul veacurilor mulți Români. În emisiunile de radio de la Budapesta tot mai mult se stăruie asupra drepturilor imaginare ale Ungurilor față de Arad. Iată de ce am gândit că este bine să cunoască lumea, opinia unui cap de autoritate, maghiar, care a dat o icoană relativ fidelă despre populația județului Arad, Zelul său de maghiar proaspăt l-a făcut să micșoreze de multe ori numărul Românilor, considerându-l »rest«; cu toate acestea, cred, că nimeni nu va obiecta, că acest mare maghiar a falsificat recensământul real al maghiarilor: în dauna popoului maghiar.

O lămurire și un îndemn

Cu inimile cernite, dar cu aspre și neîndurate hotărâri reparatoare în suflețe, iată-ne ajunși în pragul noului an școlar.

Cu acest prilej, facem o dare de seamă și adresăm un apel.

a) După aprobarea dată de Adunarea Generală, pentru închirierea Casei Invățătorilor, în condițiunile știute de toți membrii Adunării, s'a procedat la redactarea și semnarea contractului de închiriere de către reprezentajii celor două comitete. Apoi, întreg dosarul a fost trimis Casei Școalelor, pentru aprobare.

Potrivit leqilor în vigoare, contractul nu putea fi aprobat decât pe termen de 5 ani. Numai cu aprobarea Consiliului de Miniștri, ar fi putut să între în vigoare contractul semnat de noi.

Față de această situație, de comun acord, au renunțat la contract ambele părți contractante.

Ofertele verbale de închiriere venite ulterior, din diferite părți, au rămas fără rezultat.

In ultima ședință a Comitetului Asociației, având în vedere cele expuse aici, s'a hotărât să mai facem o încercare pentru redeschiderea căminului. In acest scop, D-l Petru Lupăși, cunoscutul învățător-director din Arad, a fost numit ca director provizoriu al Casei.

S'a predat acestuia tot inventarul și averea internatului, s'au făcut reparațiile necesare, luându-se toate măsurile pentru redeschiderea Căminului.

Ne vom îngriji ca elevii să aibă întreținere și adăpost. în afară de orice critică. Pentru supraveghere și educație, vom numi persoane autorizate, care întrunesc toate condițiunile cerute unei astfel de misiuni.

Menționăm aci că, cel care a muncit cu zel și cu perseverență, pentru realizarea celor arătate de noi, a fost D-l. Președinte Lazăr Igrışan, înconjurat de cei câțiva membri din Comitet, cari n'au fost chemați la îndatoririle militare.

Tot D-sa a rezolvat, dela caz la caz, cu înțelegerea pe

care a arătat-o totdeauna problemelor ce ne privesc, toate cererile de interes personal, adresate în scris sau verbal, de către membrii Asociației.

Rugăm stăruitor pe toți colegii să sfătuiască pe toți interesații ce stau în sfera lor de influență, să-și înscrie copiii la institutul nostru.

Facând aceasta, servim și obștea și pe noi.

b) Vremurile ce vin aduc cu ele noi sarcini de muncă încredințată nouă. Invățătorimea n'a fost și nu este refractară tendințelor de înnoire, mai ales când acestea se întemeiază pe fondul adânc al vrerilor noastre românești și pornesc dela realitățile spirituale și materiale ale satului.

Reîntorși de pe zonă, unde au împărțit cu ostașii Țării bucuriile și asprimile vieții de tranșee, slujitorii școalei poporului, paralel cu munca afectată orelor de cursuri, vor căuta să fie prezenți cu sfatul, cu munca și cu priceperea lor, la tot ce interesează viața socială a satului și nouile orientări. Nu vom fi absenți din niciun sector de activitate, unde se cer prezente îndrumările și exemplul nostru.

În noua așezare de stat, se anunță că valorile spirituale ale satului vor fi selecționate și îndrumate către desăvârșirea vocației lor, pe care vor pune-o apoi în serviciul Nației și al Statului. Miruiții Soartei vor fi aleși de noi. Atenție, scrupulozitate și onestitate la această alegere!

Din asprele încercări ale vremii, să desprindem nouile imperative de muncă și orientare, pe care să le traducem în realități de afirmare românească.

Conștiința solidarității de Corp, subordonarea tuturor intereselor personale, comandamentelor supreme ce vin din adâncul conștiinței noastre naționale, cu misiune specială pentru clipele de față, vor face din noi modeste felinare, cari vor lumina cărările destinului nostru etnic și cultural.

Orechea noastră să fie mereu atentă la îndemnurile ce purced din jertfa Martirilor dela Bălgrad, din mormântul dela Țeba și din cripta dela Ciucea.

În aceste gânduri, vă zicem: Cu Dumnezeu, înainte!

Nicolae D. Cârstea

V. preș. asoc. Inv. Arad

C R O N I C A

† DR. TEODOR BOTIȘ

Cuvântare rostită de P. S. S. Părintele Episcop
Andrei la înmormântarea lui

Care este imaginea de sinteză a vieții lui Teodor Botiș?

Este *blândețea*, acest dar dumnezeesc de a-ți ști păstra totdeauna echilibrul sufletesc și a nu te lăsa niciodată pradă văpaei năprasnice ce pornește dinlăuntru și revărsându-se în afară mătura ca uraganul, toate în calea sa, dar în același timp consumă pe cel stăpânit de această putere năvalnică.

Blândețea este virtutea îngerească ce supune totdeauna forța impulsivă a sufletului la picioarele tronului dumnezeesc. Este o împăcare cu soartea, și ca atare o garanție a păcii în lume și a preteniei dintre oameni.

Sunt așa de puțini oameni blânzi în această lume a răsvrătirii!

Dumnezeu, care l-a înzestrat pe T. B. cu virtutea blândeței, l-a predestinat să fie *educator* de suflete. Educatorul, fără să vrea, educă mai ales prin pilda vieții sale. Arta de a educa nu se cuprinde, deobicei, în ceea ce se rosteste ci în ceea ce se face. Aci blândețea este la locul ei. Blândețea de educator a lui T. B. am putea-o asemăna, mai curând, cu unda stăruitoare de apă ce se prelinge încet, fără de a răscoli adâncul, spre țință; sau cu adierea de zefir, ce stâmpără zăduful, fără de a deslănțui viforul. În viața lui T. B. blândețea creiase o *armonie*, ce atrăgea și cucerea.

Blândețea sufletească a lui T. B. era o moștenire adusă din acel cadru de armonie al naturei, cu codrii tăcuți, ce leagănă răbdarea. Cine cunoaște satul natal al lui T. B. își poate da seama de unde era ruptă frumusețea firii sale. Din acel climat de țărani harnici, cinstiți și temători de Dumnezeu, ai Bihariei, T. B. era o intrupare a blândeței pilduitoare.

Dascălul sufletesc are parte de o nemurire în ucenicii săi. Puzderia de raze rupte din suflet, spre a aprinde lumini și a călăuzi gândirea și simțirea elevilor, este o dăruire de viață, ce nu moare ci se perpetuiază în suflete.

Pe o rază de lumină sufletul blând a lui T. B. se întoarce în lumea armoniei și a păcii, iar mormântul lui, alături de cel al altor dascăli ai școlii plină de vrednicie, rămâne între noi, vestind împlinirea unui apostolat în vremuri grele, spre cinstea posterității.

Lin să-i fie somnul, dulce odihna, și bogată răsplata în fața Dreptului Judecător.

(Biserică și Școală)

Decret-lege privat la regimul Străjii Țării

Noi, General Ion Antonescu, Conducătorul Statului și Președinte al Consiliului de miniștri, având în vedere Decretul-Lege Nr. 3052 din 5 Septembrie și Decretul-Lege Nr. 3067 din 6 Septembrie,

Am decretat și decretăm :

Art. 1. — Organizarea centrală și exterioară a »Străjii Țării« își încetează activitatea. Straja Țării va fi reorganizată.

Art. 2. — Până la publicarea Decretului de reorganizare activitatea străjerească nu se execută decât în școli după programele școlare purtând asupra educației naționale și fizice.

De asemenea, asociațiile subordonate »Străjii Țării« își vor continua activitatea, pe baza statutelor fiecăreia.

Elevii și elevele străjeri vor putea să continue a purta uniformele »Străjii Țării«, fără înșignă.

Art. 3. — Gestiunea »Străjii Țării« dela înființare și până azi, va fi supusă controlului unei Comisiuni speciale, care va fi funcționa pe lângă Președinția Consiliului de Miniștri.

Această Comisiune va propune Președinției Consiliului de Miniștri încadrarea funcționarilor aflați în serviciul »Străjii Țării«

în alte servicii ale Statului punerea în disponibilitate, încetarea detașărilor și concedierea personalului angajat.

Aceiași comisiune va propune Președinției Consiliului de Miniștri alocațiile și subvențiile ce vor mai fi alocate din bugetul »Străjii Țării«.

Art. 4. — Până la promulgarea noului decret stabilind regimul »Străjii Țării«, conducerea și patrimoniul acestei Instituții sunt încredințate Comisiunii speciale instituită prin art. 3. Tot această comisie are dreptul de reprezentare a Instituției.

Art. 5. — Orice altele dispozițiuni contrarii, se abrogă.

Conducătorul Statului și Președinte al consiliului de Miniștri

General Ion Antonescu

Nr. 3075. 7 Septembrie 1940.

Dumitru Theodasiu :

„Pedagogia inimii,,

*Editura Librăriei »Principale Mircea«
Lei 30.*

București 1939.

Și ntr'adevăr, preocuparea de totdeauna a pedagogilor a fost ca să găsească metoda cea mai bună pentru formarea caracterelor morale, pentru îngrijirea și creșterea generațiilor tinere. Metodele au variat, dar tipul clasic al educatorului a rămas tot Pestalozzi. El a simțit și a învățat că fără căldura inimii nu se poate

face nimic; înainte de toate trebuie să fii om, să ai suflet, și să-l iubești pe elev.

Școala a trecut și ea prin mai multe faze; s'au făcut fel de fel de experimentări, s'au născocit metode noi; multă vreme nu s'a ținut seamă de sufletul educatorului, „de dragostea ce trebuie să o aibe pentru copil“.

D-l D. Theodosiu condamnă felul acesta de a fi „slăvită metoda“ și neglijată virtutea educatorului, iubirea cea sfântă, care a creat lumea văzută și nevăzută.

D-sa ne dă exemple minunate din natură; ne înfățișează viața animalelor în raport cu omul. Găsim exemple și întâmplări pemne de știut și de urmat.

Mediul uman justifică pe deplin pedagogia inimii; exemplele vii experimentate de d-l D. Theodosiu ne dau o dovadă vie de eficacitatea „erosului pedagogic“ (pp. 15—25).

Iubirea trebuie să fie pusă în centrul educației și 'n privința aceasta Evanghelia ne luminează calea, ne arată secretul cel mare de care trebuie să se călăuzească educatorul: *iubirea*. Iată ce ne spune d-l D. Theodosiu:

„Privind aceste minuni ale inii mei, nu ne putem opri mirarea cum de n'am înțeles, ca creștini pedagogia Evangheliei, care proclamă primatul sentimentului asupra inteligenții!

„Psihologia de azi confirmă aceste observații, când învață că la temelia vieții sufletești sunt instinctele și emoțiile, și că in-conștientul este laboratorul în care se prepară atitudinile și de-

ciziile noastre.

„Iar psihologia copilului legitimează încă și mai mult ființă instinctivă și emotivă și suges-tibilă, decât rațională și reflexivă. Cele mai frumoase raționamente și cele mai nobile sfaturi nu fac cât un gest de mărinimie, de iubire sau de încredere. Un cuvânt de incurajare, o aprobare din ochi, o expresie de bucurie, o însărcinare, pot face din fricos erou, din leneș școlar vrednic, și din hoț un om cinstit, după cum o ironie, o nedreptate, un gest trivial sau brutal pot altera caracterul copilului sau distruge simpatia lui pentru învățător și școală“ (pp. 25—26). Exemplul citat de autor cu elevul dela școala de aplicație din cl. II-a ne demonstrează toate acestea (ibid. p. 26). Exemplele din viața oamenilor mari, ca și a educatorilor, ne arată dragostea cea mare ce au avut-o toți aceia, cari au avut parte de o educație aleasă la rezultate nebănuite. Istoria mameilor celebre este o dovadă „de iubire până la jertfa de sine, pentru copiii săi“. „De aceea mama a fost în toate timpurile și la toate popoarele, educatoarea principală a copilu lui. Intuiția ei a fost călăuză educației familiale, a acelor șapte ani de acasă, care pun temelia deprinderilor și dau întâia formă, de multe ori decisivă caracterului“.

Dragostea, această misterioasă putere spune d-l D. Theodosiu „o putem cultiva la noi înșine fiecare, dacă vrem, ea există în noi, fiind un atribut al omului; numai că a rămas la cei mai mulți nedesvoltată, din lipsă de

exercițiu, din cauza instrăinării noastre de copil, a nervozității epocii și îndoelii asupra fondului bun al sufletului omenesc, atitudine cu totul opusă atitudinii mamei; de unde urmează că totul se poate repara, dacă avem iubire sinceră pentru copii, incredere în puterile lor sufletești, ce cresc din abisurile milenare ale eredității, și răbdare față de di-buelile lor stângace, prin care spiritul își deschide drum nou spre lumină" (p. 55).

Puterea dragostei, a făcut pe mai mulți pedagogi din Țările Apusului, să rupă cu trecutul pedagogic și să se apropie sufletește de copil, astfel sunt: Școala lui Bakule, Școala Petersen din Iena, Școala lui Fairhofe din Statele-Unite, Școala dela Bedolles

din Anglia, — toate școale vii ale dragostei (pp. 55—80)

Câtă dreptate a avut Ellen Key să spună că nu copilul, ci educatorul are nevoie de educație! Și cât adevăr este în apelul lui Rousseau: „Oamenilor, fiți umani. Această este prima voastră datorie" (p. 85).

Cartea distinsului pedagog român, a d-lui D. Theodosiu, răspândește lumină și are darul să aprindă flacăra dragostei în inima educatorilor. Ea este un apel, pe care n'ar trebui să-l uităm niciodată.

O recomandăm călduros, dascăliilor noștri. Cetindu-o vor simți „filosofia iubirii", atât de necesară timpurilor noastre.

(Biserica și Școala).

Prof. C. Rudneanu

DELA ASOCIAȚIE,

Situația Căminului Casei Învățătorilor din Arad.

Avându-se în vedere, că în anul școlar 1939/940 au fost înscriși în Căminul Casei Inv. abia 40 elevi,

Avându-se în vedere, că în cursul anului școlar 1939/940 Liceul »Moise Nicoară« a fost decretat de Liceul »model« și direcțiunea acestui Liceu avea intențiunea să deschidă pe lângă Liceu și un internat modern, obligând pe elevii din provincie să fie interni.

Avându-se în vedere, că Liceul industrial și Comercial de băeți vor să deschidă câte un internat în anul școlar 1940/941,

Comitetul Asociației Învățătorilor secția Arad a prevăzând că în anul școlar 1940—41 nu se vor înscrie în Căminul Casei Învățătorilor decât foarte puțini elevi, ba poate niciun elev; a hotărît închirierea Casei Învățătorilor.

În urma convorbirilor avute cu conducerea Liceului »Moise Nicoară«, s'a convenit a se închiria Casa Învățătorilor pentru Liceul »Moise Nicoară« pe timp de 25 ani cu o chirie anuală de lei 100.000 cu obligația să se plătească chiria pe 10 ani înainte, adică un milion lei, pe care sumă să poată cumpăra Asociația o casă. S'a încheiat contractul de închiriere după toată regula, s'a trimis Casei Școalelor pentru aprobare, însă nu s'a aprobat din partea Casei Școalelor.

Conducerea Asociației a convenit apoi cu Liceul »Moise Nicoară« să închirieze Casa Învățătorilor, pe un an cu o chirie de lei 150.000. Ni s'a promis, că vor închiria-o pe un an, însă în urma evenimentelor întâmplătoare, ni s'a spus că Liceul nu mai reflectează la Casa Învățătorilor.

Pe le finea luni August, ni s'a cerut Casa Învățătorilor din partea comunității germanilor din localitate să le dăm Casa Învățătorilor pentru gimnaziul german. Ulterior însă comunitatea germană a renunțat, închiriând un alt institut în centrul orașului.

Pentru ca să nu rămână Casa Învățătorilor goală, Comitetul de Conducere al Asociației Învățătorilor în ședința ținută în 31 August, a decis să deschidă din nou internatul nostru. S'au și început înscrierile și întrucât se vor înscrie 30—40 elevi, va funcționa normal ca și în trecut; a ales un director nou, în persoana dlui Petru Lupaș, inv. din Arad, care s'a și pus la muncă; a dat să se facă curățirea și văruirea căminului și avem speranța fermă, că D-sa va conduce Casa Învățătorilor spre mulțumirea noastră și a părinților care își vor înscrie copiii în Căminul nostru.

Banca Învățătorilor din jud. Arad

Soc. cooperativă de credit și economie cu sediul în orașul Arad
1949, August 30.

CONVOCARE No. 15.

În conformitate cu art. 72 din Statute și potrivit hotărârii Consiliului de Administrație din ședința dela 30 August 1940 se aduce la cunoștință membrilor Băncii Învățătorilor din Jud. Arad că sunt convocați în

adunare generală extraordinară

În ziua de 6 Octombrie 1940, ora 10 a. m., în localul Casa Învățătorilor din Arad, Bul. Carol 66 pentru a discuta și hotărî asupra chestiunilor prevăzute în ordinea de zi.

Dacă în această zi nu se va putea întruni majoritatea membrilor cum prevede art. 38 din Statute ședința adunării generale se va amâna pentru ziua de 13 Octombrie 1940, oră 10 a. m. în același local cu aceeași ordine de zi și când se va ține cu ori câți membri vor fi prezenți.

Ordinea de zi:

1. Constituirea biroului și constatarea membrilor prezenți.
2. Aprobarea fuziunii Băncii cu Libr. Învățătorilor din Arad.
3. Adoptarea noilor Statute ale societăților fuzionate.
4. Modalitatea de stingere a pasivului societăților ce fuzionează.

Președinte:
Nic. Cristea.

Contabil:
Ioan Lascu

Librăria Învățătorilor din jud. Arad

*Soc. coop. de aprovizionare, producție și desfacere
cu sediul în orașul Arad*

1940, August 30.

CONVOCARE Nr. 15.

În conformitate cu art. 72 din Statute și potrivit hotărîrii Consiliului de Administrație din ședința dela 30 August 1940 se aduce la cunoștință membrilor Librăriei Învățătorilor din Jud. Arad că sunt convocați în

adunarea generală extraordinară

În ziua de 6 Octombrie 1940, ora 10 a. m. în localul Casa Învățătorilor din Arad, Bul. Carol 66 pentru a discuta și hotărî asupra chestiunilor prevăzute în ordinea de zi.

Dacă în această zi nu se va putea întruni majoritatea membrilor cum prevede art. 38 din Statute ședința adunării generale se va amâna pentru ziua de 13 Octombrie 1940, ora 10 a. m. în același local cu aceeași ordine de zi și când se va ține cu ori câți membri vor fi prezenți.

Ordinea de zi:

1. Constituirea biroului și constatarea membrilor prezenți
2. Aprobarea fuziunii Băncii cu Libr. Învățătorilor din Arad
3. Adoptarea noilor Statute ale societăților fuzionate.
4. Modalitatea de stingere a pasivului societăților ce fuzionează.

Președinte:
L. Igrîșan

Director:
I. Ungureanu.

Aviz societărilor Băncii Învățătorilor din jud. Arad

Aducem la cunoștința societărilor băncii cele ce urmează:

1. Deodată cu plățirea salariilor pe luna Iulie, 1940. am distribuit prin dnii mandatarî de plată, *dividendul* convenit societărilor pe anul 1939. Dividendul este 4 % socotit după capitalul social vărsat până la data de 31 Dec. 1938. Cei ce n'au primit dividendul acesta, să se intereseze la madatarul respectiv, iar în cazul când ar avea vreo nedumerire, să se adreseze băncii, de unde vor primi toate lămuririle necesare.

2. Pentru ca să nu fim puși în situația de a respinge unele cereri de împrumut din motiv de formă, rugăm pe cei interesați să țină cont de următoarele cerințe:

a) Împrumutul până la suma de Lei 20.000 va fi girat de soția debitorului, dacă acesta este căsătorit, și de un învățător titular în județ. Dacă împrumutul este mai mare de 20 de mii lei, trebuie să fie girat de doi învățători titulari.

b) Polițele rămân necomplete și se semnează de toți (debitor principal și cei doi avaliști) numai în față, jos în partea dreapta, cu numele întreg, fără nici un adaos.

c) Veracitatea semnăturilor o certifică ori care director școlar, ori alt învățător, aplicând lângă semnatura numelui și sigilul oficios al școlii. Nu poate face certificarea nici unul din cei ce semnează polița.

3) Cei ce ne cer vreo lămurire, ori cer să le trimitem imprimare pentru împrumut, sunt rugați să atașeze la cerere și un timbru postal de 7 lei la dincontră vor rămâne fără răspuns.

4) Timpul cel mai potrivit pentru primire la bancă este dela orele 10—12 și după masă, dela 17—18.

5) Semnaturile pe toate imprimarele de împrumut trebuie să fie făcute propriu. Nu se admite nici soțul ori soția să semneze unul pentru altul.

6) Suma maximă ce se poate cere ca împrumut este de 50 mii și se poate achita în cel mult 30 rate lunare. Fiecare societărar poate cere împrumut de 5 ori capitalul semnat.

ANUNȚ IMPORTANT

Librăria Invățătorilor Arad

Domnilor membri,

Anul acesta nu se mai capătă cărțile școlare decât dacă faceți comenzile înainte și plătiți anticipat costul lor.

Binevoii deci a întocmi din vreme tablourile, pe clase, despre toate cărțile care vă trebuiește. Înaintați-ne aceste tablouri însoțite de comandă și prețul lor (prețurile sunt cele din catalogul alăturat) cel mai târziu până la 5 Octomvrie. Dacă va mai trebui ceva, se poate comanda și ulterior.

CATALOGUL

cărților școlare pe anul 1940-41.

Cărți de citire

D. V. Ţoni	}	Carte de Citire cl. V. primară	Lei 93
Apostol Culea		" " " " VI. "	" 78
D. Teodosiu		" " " " VII. "	" 92
Stanciu Stoian		Ediții aprobate în Iulie 1939.	
M. P. R. Petrescu	}	Carte de Citire cl. V. primară	Lei 73
N. S. Brădișteanu		" " " " VI. "	" 70
B. G. Simeon		" " " " VII. "	" 94
G. I. Nicolaescu			
M. V. Neagu			
Victor Vrânceanu			
Z. S. Spulbereanu	}	Carte de Citire pt. clasa V. prim.	Lei 66
I. Popescu Teiușan		" " " " " VI. "	" 48
R. I. Cioată			
P. Jumanca			
Ion Luca			
I. Dumitrescu			
M. C-tin Holban	}	Carte de Citire pt. cl. V. primară	Lei 78
P. Eugen Stoica		" " " " " VI. "	" 78
I. L. Michail		" " " " " VII. "	" 70
D. Nadă			
N. Ceaușaeanu			
A. Abăluță			
Nelly Strugurescu	}	Ora de vrajă — culegere de lecturi, poezii, snoave, ghicitori, jocuri, experiențe și diverse lecturi și poezii ocazionale pt. serbări școlare, șezători, premii, etc.	Lei 65
Florica Florescu			
Ioan I. Săndulescu			
Gr. Angelescu	}	»Ne pregătim să scriem«	
V. P. Dumitrescu		Caiet Pregătitor { pt. copii și elevi colorat { cl. I. primară	Lei 20

Elisabeta Ioan
D. V. Ţoni
I. Săndulescu

Lucrări noi:

Radu Petre
I. Săndulescu
I. A. Grigorescu

D. V. Ţoni
Apostol Culea
D. Teodosiu
Stanciu Stoian

Radu Petre
I. Săndulescu
I. A. Grigorescu

M. P. R. Petrescu
N. S. Brădişteanu
B. G. Simeon
G. I. Nicolaescu
M. V. Neagu
Victor Vrânceanu
Z. S. Spulbereanu
I. Popescu Teiuşan
R. I. Cioată
P. Jumanca

D. V. Ţoni
D. Teodosiu
Apostol Culea
Stanciu Stoian

Radu Petre
I. Săndulescu
I. A. Grigorescu

Atlas istoric și geografic — pentru învățământul primar și supraprimar, (lito-grafiat în culori) Lei 60

Slove și imagini pt. mintea și inima copiilor (carte de lectură pt. cl. I. prim.) Lei 30

Indrumător pt. predarea lecțiilor din abecedarul oficial part. I. sat, cuprinzând normele de predare pt. fiecare lecție, Lei 14

Jocuri, cântece și povești în legătură cu predarea lecțiilor din-abecedar. Lei 46

Gramatici

Gramatică pt. cl. V—VII. prim. Lei 25

" " " V—VII. " " 28

Ediție aprobată în Iulie 1939.

Gramatică pt. cl. V. primară Lei 26

" " " VI. " " 26

" " " VII. " " 24

Gramatică pt. cl. V. primară Lei 26

" " " VI. " " 26

" " " VII. " " 24

Ediții aprobate în Iulie 1939.

Gramatică pt. clasa V. primară Lei 19

" " " VI. " " 19

" " " VII. " " 19

Gramatică pt. cl. V—VII. prim. Lei 27

Aritmetici

Aritmetică, geometrie și contabilitate cu comerț pt. clasa VII. primară Lei 20

Aritmetică geometrie și contabilitate agricolă pt. clasa VII. primară Lei 20

Aritmetică pentru clasa V. prim. Lei 18

" " " VI. " " 18

" " " VII. " " 20

Ediții aprobate în Iulie 1939.

Contabilitate pt. cl. V. prim. Lei 20

" " " VI. " " 20

Aritmetică pt. clasa VI. primară " 20

Aritmetică pentru clasa V. primară Lei 22

" " " VI. " " 20

" " " VII. " " 24

Ediții aprobate în Iulie 1939.

M. P. R. Petrescu	}	Aritmetică pt. clasa V. primară	Lei 22
N. S. Brădișeanu			
B. G. Simeon			
G. I. Nicolaescu			
M. V. Neagu			
Victor Vrânceanu	}	Aritmetică pt. clasa V. primară	Lei 15
Z. S. Spulbereanu			
R. I. Cioată			
I. Popescu Teiușan			
P. Jumanca			
M. C-tin Holban	}	Aritmetică pt. clasa V. primară	Lei 22
I. L. Michail			
D. Nadă			
P. Eug. Stoica			
A. Abăluță			
N. Ceaușeanu			

Nou:

Geografii

D. V. Ţoni	}	»Pământul« Geografie pt. cl. V. pr.	Lei 32
Apostol Culea		«Lumea» Geografie pt. cl. VI. pr.	„ 28
D. Teodosiu		»România« Geografie pt. cl. VII. pr.	„ 34
Stanciu Stoian		Ediții aprobate în Iulie 1939.	
Radu Petre	}	»Pământul« Geografie pt. cl. V. pr.	Lei
I. Săndulescu		»Lumea« „ „ VI. „	„
I. A. Grigorescu		»România« „ „ VII. „	„
		Ediții aprobate în Martie 1939.	
		Caet de desen Geografic pt. cl. II. pr.	Lei 16
	„ „ „ „ „ III. „	„ 16	
	„ „ „ „ „ IV. „	„ 16	
Z. S. Spulbereanu	}	»Pământul« Geografie pt. cl. V. pr.	Lei 40
Eust. Gregorian		Geogr. României part I. „ „ VI. „	„ 40
R. I. Cioată		„ „ „ „ VII. „	„ 40
I. Popescu Teiușan		„ „ „ „ VI—VII „	„ 56
P. Jumanca			

Caiete de Caligrafie

D. V. Ţoni	}	Caiet de Caligrafie pt. cl. I. pr.	Lei 8
Apostol Culea		„ „ „ „ „ II. „	„ 8
D. Teodosiu		„ „ „ „ „ III. „	„ 8
Stanciu Stoian		„ „ „ „ „ IV. „	„ 8
Radu Petre	}	Caiet de Caligrafie pt. cl. I. pr.	Lei 8
I. Săndulescu		„ „ „ „ „ II. „	„ 8
I. A. Grigorescu		„ „ „ „ „ III. „	„ 8
I. Arganini		„ „ „ „ „ IV. „	„ 8
Z. S. Spulbereanu	}	Caiet de Caligrafie pt. clasa I. pr.	Lei 8
I. Popescu Teiușan		„ „ „ „ „ II. „	„ 8
R. I. Cioată		„ „ „ „ „ III. „	„ 8
P. Jumanca		„ „ „ „ „ IV. „	„ 8
N. Popov.-Podașcă			
I. Dumitrescu			

<i>M. P. R. Petrescu</i>	}	Caiet de Caligrafie pt. clasa I. pr.	Lei 8
<i>B. G. Simeon</i>			„ „ „ „ II. „ „ 8
<i>N. S. Brădişteanu</i>			„ „ „ „ III. „ „ 8
<i>G. I. Nicolaescu</i>			„ „ „ „ IV. „ „ 8
<i>M. V. Neagu</i>			„ „ „ „ „ „ „ 8
<i>Victor Vrânceanu</i>	}	Gaiet de Caligrafie pt. clasa I. pr.	Lei 8
<i>I. C. Petrescu</i>			„ „ „ „ II. „ „ 8
<i>Teodor Iacobescu</i>			„ „ „ „ III. „ „ 8
<i>Cezar Petrescu</i>			„ „ „ „ IV. „ „ 8
<i>V. V. Haneş</i>			„ „ „ „ „ „ „ 8

Caiete de desen

NOU	}	Caiet de Desen cl. I. pr. cf. n. progr.	Lei 16
			„ „ „ „ II. „ „ 16
<i>Radu Petre</i>			„ „ „ „ III. „ „ 16
<i>I. Săndulescu</i>			„ „ „ „ IV. „ „ 30
<i>I. Arganini</i>			„ „ „ „ V. „ „ 26
<i>St. Răsuceanu</i>			„ „ „ „ VI. „ „ „

Ediții aprobate în Iulie 1939.

<i>D. V. Ţoni</i>	}	Caiete de Desen pt. clasa I. pr.	Lei 10
<i>Apostol Culea</i>			„ „ „ „ II. „ „ 10
<i>D. Teodosiu</i>			„ „ „ „ III. „ „ 10
<i>Stanciu Stoian</i>			„ „ „ „ IV. „ „ 10
<i>I. C. Petrescu</i>	}	Caiet de Desen pt. clasa I. prim.	Lei 10
<i>Teodor Iacobescu</i>			„ „ „ „ II. „ „ 10
<i>Cezar Petrescu</i>			„ „ „ „ III. „ „ 10
<i>V. V. Haneş</i>			„ „ „ „ IV. „ „ 10
<i>S. Bărsănescu</i>	}	Caiet de Desen pt. clasa I. prim.	Lei 10
<i>Gh. Polcovnicu</i>			„ „ „ „ II. „ „ 10
<i>I. Berliba</i>			„ „ „ „ III. „ „ 10
<i>St. Diamandi</i>			„ „ „ „ IV. „ „ 10
<i>I, Rick</i>	}	Caiet de Desen pt. clasa II. prim.	Lei 10
<i>Z. S. Spulbereanu</i>			„ „ „ „ „ „ „ 10
<i>R. I. Cioabă</i>			„ „ „ „ „ „ „ 10
<i>I. Popescu Teiuşan</i>			„ „ „ „ „ „ „ 10
<i>N. Popov.-Podască</i>			„ „ „ „ „ „ „ 10
<i>P. Jumanca</i>			„ „ „ „ „ „ „ 10
<i>I. Dumitrescu</i>			

Caiete de lucru manual

<i>D. V. Ţoni</i>	}	Caiet de lucru manual colorat cl. I. pr.	Lei 16
<i>Apostol Culea</i>			„ „ „ „ „ „ II. „ „ 16
<i>D. Teodosiu</i>			„ „ „ „ „ „ III. „ „ 20
<i>Stanciu Stoian</i>			„ „ „ „ „ „ IV. „ „ 20

Cărți de Agricultură

<i>D. V. Ţoni</i>	}	Agricultură, cu toate ramurile, cl. V.	Lei 28
<i>Apostol Culea</i>			„ „ „ „ „ „ VI. „ „ 34
<i>D. Teodosiu</i>			„ „ „ „ „ „ VII. „ „ 29
<i>Stanciu Stoian</i>			„ „ „ „ „ „ „ „

Ediții aprobate în Iulie 1939.

Manualele sunt întocmite și pt. școalele inf. de agricultură.

Cărți de Științe Naturale și Fizico-chimice

<i>D. V. Toni</i>	}	Științe Fizico-Naturale pt. cl. V pr.	Lei 22
<i>Apostol Culea</i>		" " Chimice " " V " "	22
<i>D. Teodosiu</i>		" " " " " VI " "	22
<i>Stanciu Stoiaiu</i>		" " " " " VII " "	22
		Ediții aprobate în Iulie 1930	

Publicațiuni muzicale

<i>N. Saxu</i>	}	Carte de cântece pt. cl. I. prim.	Lei 30
<i>G. Breazul</i>		" " " " " II. " "	30
		" " " " " III. " "	30
		" " " " " IV. " "	30

CURS PRIMAR ȘI SUPRAPRIMAR

Cărți de Cetire

<i>Teodor Iacobescu</i>	}	Citire pentru clasa V. primară	Lei 65
<i>Victor Vrânceanu</i>		" " " VI. " "	58
		" " " VII. " "	65
<i>I. Nisipeanu</i>	}	Carte de Citire pentru clasa V-a	Lei 70
<i>T. Geantă</i>		" " " " " VI-a " "	70
		" " " " " VII-a " "	70
<i>Gh. N. Costescu</i>	}	Carte de citire pentru clasa V.	Lei 70
<i>N. Nicolaescu</i>		" " " " " VI. " "	70
<i>G. Stoinescu</i>		" " " " " VII. " "	70
<i>I. Ciorănescu</i>			
<i>M. Sadoveanu</i>	}	Carte de Cetire pentru clasa V-a	Lei 70
<i>C-tin Stan</i>		" " " " " VI. " "	70
<i>A. Voinescu</i>		" " " " " VII. " "	70
<i>P. R. Petrescu</i>			

Științe Agricole

<i>P. Todicescu</i>	}	Agricultură pentru clasa V. prim.	Lei 84
<i>M. M. Dobrovici</i>		" " " VI. " "	55
<i>El. Dobrovici</i>		" " " VII. " "	34
<i>P. D. Lungulescu</i>			
<i>I. Bratu</i>	}	Cunoștințe despre creșterea și îngri- jirea animalelor de pe lângă casă, a păsărilor de curte, albinăritul și cre- șterea gândacilor de mătasă	Lei 38
<i>C-tin Stan</i>			
<i>P. R. Petrescu</i>			
	}	Științe Naturale (Zoologie și Botanică), pentru clasa V.	Lei 30
<i>I. Nisipeanu</i>		Științe Fizico-Chimice pt. clasa V.	30
<i>T. Geantă</i>		" " " " " VI. " "	20
		Cunoștințe și lucrări Agricole VI. " "	48
	" " " " " VII. " "	36	

Gramatici

<i>Teodor Iacobescu</i>	}	Gramatică penntru clasa V	Lei 20
<i>Victor Vrânceanu</i>		" " " VI.	" 16
		" " " VII.	" 16
<i>I. Nisipeanu</i>	}	Gramatică pentru clasa V.	Lei 25
<i>Teodor Geantă</i>		" " " VI.	" 20
		" " " VII.	" 20
<i>Gh. N. Costescu</i>	}	Gramatică pentru clasa V.	Lei 28
<i>I. Ciorănescu</i>		" " " VI.	" 24
		" " " VII.	" 24
<i>Cezar Spineanu</i>	}	Gramatică pentru clasa V.	Lei 20
<i>Petru Todicescu și</i>		" " " VI.	" 22
<i>M. M. Dobrovici</i>		" " " VII.	" 20

Aritmetici

<i>Teodor Iacobescu</i>	}	Aritmetică pentru clasa V.	Lei 26	
<i>Victor Vrânceanu</i>		" " " VI.	" 18	
		" " " VII.	" 20	
<i>Idem</i>	}	Fizică și Chimie pentru clasa V.	Lei 32	
		" " " " " VI.	" 24	
		" " " " " VII.	" 22	
<i>I. Nisipeanu</i>	}	Aritmetică pentru clasa V.	Lei 26	
<i>Teodor Geantă</i>		" " " VI.	" 24	
		" " " VII.	" 22	
	}	Aritmetică pentru clasa V.	Lei 28	
		" " " VI.	" 24	
		" " " VII.	" 22	
	}	Aritmetică pt. cl. VII. secț. industrială	Lei 20	
		" " " VII. " agricolă	" 20	
		" " " VII. " comercială	" 20	
<i>Gh. N. Costescu</i>	}	" " " VII. de fete	" 20	
<i>T. Grigorescu</i>		Contabilitate, pentru clasa V. secția		
<i>I. Ciorănescu</i>		comercială	" 20	
	}	Contabilitate pentru clasa VI. secția		
		comercială	" 20	
		Contabilitate, pentru cl. VII. secția		
	}	comercială	" 20	
<i>C-tin Stan</i>		}	Aritmetică și Contabilitate cl. V.	Lei 26
<i>Al. Voinescu</i>			" " " " VI.	" 20
<i>P. R. Petrescu</i>	" " " " VII.		" 20	
<i>V. Scripcariu</i>				

Geografii

<i>Teodor Iacobescu</i>	}	Geografie pentru clasa V.	Lei 44
<i>Victor Vrânceanu</i>		" " " VI.	" 46
		" " " VII.	" 50
<i>Idem</i>	}	Științe Naturale pentru clasa V.	" 26
<i>I. Nisipeanu</i>	}	Cunoștințe și lecturi geografice cl. V	Lei 50
<i>Teodor Geantă</i>		Geografia economică și politică	" VI " 32
		Geografia României pentru	" VII " 42

<i>Al. Voinescu</i>	}	Cunoștințe și lecturi geografice cl. V	Lei 40
<i>I. Luca</i>		Geografia economică și politică „ VI „	36
		Geografia României pentru „ VII „	46

Caiete de Caligrafie

<i>Teodor Iacobescu</i>	}	Caiet de Caligrafie pentru cl. I.	Lei 12
<i>Victor Vrânceanu</i>		„ „ „ „ „ II.	12
<i>Marcel Olinescu</i>		„ „ „ „ „ III.	12
		„ „ „ „ „ IV.	12
<i>Dan Voinescu</i>	}	Caiet de Caligrafie pentru clasa I.	Lei 12
		„ „ „ „ „ II	12
		„ „ „ „ „ III	12
		„ „ „ „ „ IV	12
<i>Adina P. Ghiafă</i>	}	Caligrafie pentru clasa I.	Lei 10
<i>Petre Ghiafă</i>		„ „ „ „ „ II.	10
<i>Ion Rotaru</i>		„ „ „ „ „ III.	10
		„ „ „ „ „ IV. (colorat)	15
<i>C-tin Angelescu</i>	}	Caligrafie pentru clasa I.	Lei 12
<i>Iordan Tacu</i>		„ „ „ „ „ II.	12
		„ „ „ „ „ III.	12
		„ „ „ „ „ IV.	12
<i>I. Nisipeanu</i>	}	Caiet de Caligrafie pentru cl. I.	Lei 10
<i>Teodor Geantă</i>		„ „ „ „ „ II.	10
		„ „ „ „ „ III.	10
		„ „ „ „ „ IV.	10

Caiete de Desen

<i>Teodor Iacobescu</i>	}	Caiet de Desen pentru clasa I.	Lei
<i>Victor Vrânceanu</i>		„ „ „ „ „ II.	„
<i>Marcel Olinescu</i>		„ „ „ „ „ III.	„
		„ „ „ „ „ IV.	„
		„ „ „ „ „ V.	„
		„ „ „ „ „ VI.	„
		„ „ „ „ „ VII.	„
<i>Ion Modrea</i>	}	Caiet de Desen pentru clasa V.	Lei 16
<i>Gh. Nicolescu</i>		„ „ „ „ „ VI.	16
		„ „ „ „ „ VII.	16
<i>Dan Voinescu</i>	}	Caiet de Desen pt. clasa I.	Lei 12
		„ „ „ „ „ II.	12
		„ „ „ „ „ III.	12
		„ „ „ „ „ IV.	12
<i>V. Enescu</i>	}	Caiet de Desen pentru clasa II.	Lei 10
<i>M. A. Mihăescu</i>		„ „ „ „ „ III.	10
<i>Nat. V. Enescu</i>		„ „ „ „ „ IV.	10
<i>Adina P. Ghiafă</i>	}	Caiet de Desen pentru clasa I.	Lei 9
<i>Petre Ghiafă</i>		„ „ „ „ „ II.	9
<i>Ion Rotaru</i>		„ „ „ „ „ III.	9
		„ „ „ „ „ IV.	9

	}	Desen clasa I.	Lei 9
		" " II.	" 9
<i>Virgil Condoiu</i>		" " III.	" 9
<i>I. D. Demetrescu</i>		" " IV.	" 9
		" " V.	" 16
		" " VI.	" 16
		" " VII.	" 18
<i>I. Nisipeanu</i>	}	Caiet de Desen pentru clasa II.	Lei 12
<i>Teodor Geantă</i>		" " " " III.	" 12
	}	" " " " IV.	" 12
		Caiet de desen pentru clasa I.	Lei 14
		" " " " II.	" 14
<i>I. Roventza</i>		" " " " III.	" 14
		" " " " IV.	" 14
		" " " " V.	" 14
		" " " " VI.	" 14
	" " " " VII.	" 14	

Caiete de lucru manual

<i>Adina P. Ghiafă</i>	}	Caiet de lucru manual pt. clasa I.	Lei 15
<i>Petre Ghiafă</i>		" " " " II.	" 15
<i>Ion Rotaru</i>		" " " " III.	" 15
		" " " " IV.	" 15
<i>C-tin Angelescu</i>	}	Lucnu manual clasa I. (colorat)	Lei 15
<i>Iordan Tacu</i>		" " " II.	" 15
		" " " III.	" 15
		" " " IV.	" 15

Diverse

<i>Ion Ciorănescu</i>	}	Carnet special pentru lucrările curate de aritmetică și compunere. . . .	Lei 29
<i>T. Geantă și T. Georgescu</i>		Carnet personal.	Lei 4
<i>C. Angelescu și V. P. Dumitrescu</i>	}	Carnet de note și obs. pedagogice	Lei 6
<i>I. Voiculescu</i>		Carnet de note	Lei 6
<i>I. Ciorănescu</i>	}	Livret personal.	Lei 5
<i>Ludovic Leist</i>		Abecedar francez	Lei 20
	}	Limba franceză, cursul I.	Lei 20
<i>Teodor Geantă</i>		<i>Cheia examenelor</i> (Pt. pregătirea învățătorului). — 1000 probleme de cultură generală și profesională. — Sinteza întregii materii a oricărui candidat la examene. Un volum masiv, 500 pagini .	Lei 200
<i>Ioan Georgescu</i>	}		
<i>Ioan Berca</i>			
<i>Ioan Geantă</i>	}		
<i>Apostol Culea</i>		<i>Școalele superioare populare din Danemarca și rezultatele lor</i> . — O chestiune de mare importanță și care interesează în cel mai înalt grad dascălimea țării noastre.	Lei 40

ADRESA:

Mr. Palatul Cultural
Irad

CONCORDIA
Inst. de arte grafice
Irad, Str. Goldiș 6